

Teataja

Eestikeelne väljaanne

Õigusaktid

62. aastakäik

20. märts 2019

Sisukord

I Seadusandlikud aktid

OTSUSED

- ★ Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus (EL) 2019/420, 13. märts 2019, millega muudetakse otsust nr 1313/2013/EL liidu elanikkonnakaitse mehhanismi kohta 1

I

(Seadusandlikud aktid)

OTSUSED

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU OTSUS (EL) 2019/420,

13. märts 2019,

millega muudetakse otsust nr 1313/2013/EL liidu elanikkonnakaitse mehhanismi kohta

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 196,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust, ⁽¹⁾

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust, ⁽²⁾

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽³⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Liidu elanikkonnakaitse mehhanismiga („liidu mehhanism“), mille tegevust reguleeritakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsusega nr 1313/2013/EL, ⁽⁴⁾ tugevdatakse liidu ja liikmesriikide vahelist koostööd ning hõlbustatakse koordineerimist elanikkonnakaitse vallas, et parandada liidu reageerimist loodusõnnetustele ja inimtegevusest tingitud õnnetustele.
- (2) Tunnistades liikmesriikide esmavastutust loodusõnnetuste ja inimtegevusest tingitud õnnetuste ennetamisel, nendeks valmistumisel ja neile reageerimisel, edendab liidu mehhanism liikmesriikide vahelist solidaarsust kooskõlas Euroopa Liidu lepingu (ELi leping) artikli 3 lõikega 3.
- (3) Loodusõnnetused ja inimtegevusest tingitud õnnetused võivad meid tabada ükskõik kus üle maailma, sageli ilma hoiatuseta. Kliimamuutustest tulenevad ja riikide piire ületavad loodusõnnetused ja inimtegevusest tingitud õnnetused on muutunud üha sagedasemaks, äärmuslikumaks ja keerukamaks. Õnnetustest tulenevad inimestega seotud, keskkonnavalased, sotsiaalsed või majanduslikud tagajärjed võivad olla raskesti etteaimatava ulatusega.
- (4) Hiljutised kogemused on näidanud, et lootmine liidu mehhanismi koordineeritud ja vahendatud vabatahtlikult pakutavale abile on ebapiisav ega taga alati piisaval määral õnnetusest mõjutatud inimeste jaoks nende põhivajaduste täitmist ega keskkonna või vara kaitstust. Eriti kehtib see juhul, kui liikmesriike tabavad samal ajal õnnetused, mis on nii korduvad kui ka ootamatud, nii looduslikud kui ka inimtegevusest tingitud, ja kui kollektiivne suutlikkus jääb ebapiisavaks. Neist puudujääkidest ja esilekerkivatest ohtudest jagusaamiseks tuleks kõiki liidu vahendeid kasutada täie paindlikkusega, sealhulgas kodanikuühiskonna aktiivse osalemise edendamise kaudu.

⁽¹⁾ 18. oktoobri 2018. aasta arvamus (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata).

⁽²⁾ ELT C 361, 5.10.2018, lk 37.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi 12. veebruari 2019. aasta seisukoht (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata) ja nõukogu 7. märtsi 2019. aasta otsus.

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta otsus nr 1313/2013/EL liidu elanikkonnakaitse mehhanismi kohta (ELT L 347, 20.12.2013, lk 924).

- (5) On äärmiselt tähtis, et liikmesriigid võtaksid asjakohaseid ennetus- ja valmisolekumeetmeid, tagades sealhulgas piisavate vahendite kättesaadavuse õnnetustega toimetulekuks, eelkõige seoses metsatulekahjudega. Võttes arvesse, et liit on viimastel aastatel pidanud rinda pistma erakordselt intensiivsete ja laia levikuga metsatulekahjudega, mis näitasid mitme liikmesriigi tegevuses ja otsusega nr 1313/2013/EL liikmesriikide poolt vabatahtlikkuse alusel eraldatud reageerimisvahenditena loodud Euroopa hädaolukordadele reageerimise suutlikkuse toimimises olulisi puudujääke, tuleks täiendavaid meetmeid võtta ka liidu tasandil. Metsatulekahjude ennetamine etendab samuti väga olulist rolli ülemaailmsetes pingutustes vähendada CO₂-heidet.
- (6) Ennetustegevus on loodusõnnetuste ja inimtegevusest tingitud õnnetuste vastases kaitses ülitähtis ning see nõuab edasisi meetmeid. Selleks peaksid liikmesriigid komisjoniga korrapäraselt jagama oma riskihindamiste ja riskijuhtimissuutlikkuse hindamise kokkuvõtteid, keskendudes peamistele riskidele. Lisaks peaksid liikmesriigid jagama teavet ennetus- ja valmisolekumeetmete kohta, eelkõige nende meetmete kohta, mida on vaja tegelemiseks piiriülese mõjuga peamiste riskide ning, kui see on asjakohane, väikese esinemistõenäosuse, kuid suure mõjuga riskidega.
- (7) Komisjon peaks üheskoos liikmesriikidega arendama edasi suuniseid, mis hõlbustaksid õnnetuste riskijuhtimisega seotud teabe jagamist. Need suunised peaksid aitama edendada teabe võrreldavust, eelkõige sellistel puhkudel, kui liikmesriigid peavad toime tulema sarnaste ohtude või piiriüleste ohtudega.
- (8) Õnnetustega seotud riskide ennetamine ja juhtimine eeldavad riskijuhtimismeetmete väljatöötamist ja rakendamist, millega koordineeritakse paljusid eri osalejaid. Riskihindamiste ja riskijuhtimismeetmete ettevalmistamisel on tähtis arvesse võtta nii praegust kliima muutlikkust kui ka kliimamuutuste prognoositavaid suundumusi. Ennetusmeetmete ja reageerimissuutlikkuse tugevdamisel on äärmiselt oluline aspekt riskide kaardistamine. Ülimalt tähtsad on meetmed, millega vähendatakse elanikkonna, majandustegevuse, sealhulgas elutähtsa taristu, loomade heaolu ja eluslooduse, keskkonnaressursside ja kultuurivaramu, nagu elurikkus, metsa ökosüsteemi teenused ja veevarud, haavatavust.
- (9) Selleks et parandada ennetus- ja valmisolekumeetmete kavandamist ja koordineerimist liikmesriikide vahel, peaks komisjon koostöös liikmesriikidega looma spetsiaalsed konsultatsioonimehhanismid. Lisaks peaks olema komisjonil võimalus küsida teavet konkreetsete riskidega seotud ennetus- ja valmisolekumeetmete kohta, kui liikmesriik on korduvalt abi küsinud. Komisjon peaks hindama sellist teavet eelkõige selleks, et maksimeerida õnnetustega seotud riskijuhtimiseks antavat üldist liidu toetust ja tõsta liikmesriikide ennetus- ja valmisoleku taset. Halduskoormust peaks vähendama ja tuleks tugevdada sidemeid muude oluliste liidu tegevuspõhimõtete ja rahastamisvahenditega, eelkõige Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 1303/2013 ⁽⁵⁾ osutatud Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidega.
- (10) Järjest enam ohustavad liidu elanikke üleujutused. Selleks et tugevdada liidu elanikkonnakaitse valdkonnas ennetus- ja valmisolekumeetmeid ning vähendada liikmesriikide elanike haavatavust seoses üleujutuste ohuga, peavad liikmesriigid käesoleva otsuse kohaste riskihindamiste läbiviimisel kasutama muu hulgas täiel määral ära Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2007/60/EÜ ⁽⁶⁾ kohaseid riskihindamisi, et kindlaks teha, kas üleujutused ohustavad nende vooluveekogusid ja rannajoont, ning võtma piisavaid ja koordineeritud meetmeid nimetatud ohtude vähendamiseks.
- (11) Tõhustada tuleb kollektiivset võimet õnnetusteks valmistuda ja nendele reageerida eelkõige Euroopas vastastikuse abi andmise kaudu. Vastavalt käesoleva otsusega loodavale uuele õigusraamistikule tuleks nimetus „Euroopa hädaolukordadele reageerimise suutlikkus“ ehk „vabatahtlikkuse alusel eraldatud reageerimisvahendid“ muuta „Euroopa elanikkonnakaitse ühisressursiks“.
- (12) Euroopa elanikkonnakaitse ühisressursi tugevdamine nõuab liidu rahastamise laiendamist, mis hõlmaks vahendite kohandamist ja parandamist ning samuti tegevuskulusid.
- (13) Lisaks üldise olemasoleva suutlikkuse tugevdamisele tuleks luua rescEU, et reageerida viimase abinõuna eriti rasketes olukordades, kus riiklikul tasandil olemas olevad vahendid ja liikmesriikide poolt Euroopa elanikkonnakaitse ühisressursi eraldatud vahendid ei suuda neis oludes tagada tõhusat reageerimist eri liiki õnnetuste puhul.

⁽⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1303/2013, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta, nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1083/2006 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 320).

⁽⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2007. aasta direktiiv 2007/60/EÜ üleujutusrisi hindamise ja maandamise kohta (ELT L 288, 6.11.2007, lk 27).

- (14) Piirkondlikel ja kohalikel omavalitsustel on õnnetuste ennetamisel ja ohjamisel väga oluline roll ning nende reageerimisvahendid tuleb asjakohaselt kaasata käesoleva otsuse alusel toimuvasse koordineerimis- ja kasutuselevõtutegevusse kooskõlas konkreetse liikmesriigi institutsioonilise ja õigusraamistikuga, et vähendada kattumisi ja soodustada koostöövõimet. Asjaomased omavalitsused saavad ennetustöös palju ära teha ja nad on ka esimesed, kes pärast õnnetust koos oma vabatahtlikega tegutsema hakkavad. Seetõttu tuleb kohalikul, piirkondlikul ja piiriülesel tasandil pidevalt koostööd teha, et luua ühised valmisolekusüsteemid kiireks reageerimiseks enne rescEU kasutuselevõttu, samuti korraldada korrapäraseid üldsusele suunatud teavituskampaaniaid, milles käsitletakse esmaseid reageerimismeetmeid.
- (15) RescEU vahendite laad peaks jääma paindlikuks ja saama muutuda, et tegeleda muutuste ja tulevaste probleemidega, milleks on näiteks kliimamuutuste tagajärjed.
- (16) Kuna kindlaks tehtud riskid, üldine suutlikkus ja puudujäägid aja jooksul muutuvad, on vaja rescEU loomisel arvestada paindlikkusega. Seetõttu tuleks komisjonile anda volitused selliste rakendusaktide vastuvõtmiseks, milles määratakse kindlaks rescEU vahendid, võttes arvesse kindlaks tehtud riske, üldist suutlikkust ja puudujääke.
- (17) RescEU vahendite kasutusele võtmiseks tuleks kättesaadavaks teha täiendavad rahalised vahendid, et oleks võimalik rahastada meetmeid liidu mehhanismi raames.
- (18) Liit peaks olema suuteline toetama liikmesriike, kaasrahastades rescEU vahendite arendamist, sealhulgas nende rentimist, liisimist ja soetamist. See suurendaks oluliselt liidu mehhanismi tõhusust, tagades vahendite olemasolu juhtudel, kus tõhus reageerimine õnnetustele ei oleks muidu tagatud, seda eelkõige õnnetuste puhul, millel on ulatuslik mõju ja mis mõjutavad paljusid liikmesriike. Vahendite ühishanked peaksid võimaldama mastaabisäästu ning paremat koordineerimist õnnetustele reageerimisel.
- (19) Liidu rahaline toetus, mida makstakse välja rescEU vahendite arendamiseks, tuleks kindlaks määrata käesolevas otsuses esitatud rahastamiskõlblike kulude kategooriate loetelu arvesse võttes. Selliste vahendite jaoks, mida on vaja reageerimiseks väikese esinemistõenäosuse, kuid suure mõjuga riskidele, millel võib olla märkimisväärne piiriülene mõju, ning mille puhul on riiklike elanikkonnakaitseasutuste ja komisjoni poolsetel suutlikkuse puudujääkide analüüsimistel leitud, et liidu tasandi valmidus ei ole piisav, tuleks ette näha täielik liidu rahaline toetus. Samuti tuleks ette näha märkimisväärne kaasrahastamine selliste vahendite puhul, mille soetamis- ja püsikulud on kõige suuremad, näiteks metsatulekahjude ohust tõrjumise vahendite puhul. Täpsed kaasrahastamise määrad tuleks kindlaks määrata iga-aastastes tööprogrammides.
- (20) Selleks et leida tasakaal riikliku vastutuse ja liikmesriikidevahelise solidaarsuse vahel, peaks osa rescEU vahendite kasutuselevõtu tegevuskuludest olema kõlblikud liidu finantsabi saamiseks.
- (21) Liikmesriike või nende kodanikke võivad märkimisväärselt mõjutada kolmandates riikides toimuvad õnnetused. Sellistes olukordades peaks rescEU vahendeid saama kasutada ka väljaspool liitu. Liikmesriikidevahelise solidaarsuse tõttu tuleks juhtudel, kui rescEU vahendeid kasutatakse väljaspool liitu, katta tegevuskulud liidu eelarvest.
- (22) Selleks et tagada koordineeritud ja kiire reageerimine, peaks otsuse vahendite kasutusele võtmise ja demobiliseerimise kohta ning kõik otsused vasturääkivate taotluste puhul tegema komisjon tihedas koostöös taotluse esitanud liikmesriigi ja kõnealuseid rescEU vahendeid omava, rentiva või liisiva liikmesriigiga. Komisjon ja rescEU vahendeid omav, rentiv või liisiv liikmesriik peaksid sõlmima tegevuslepingud, milles lepitakse kokku rescEU vahendite kasutamise tingimused.
- (23) Elanikkonnakaitse valdkonnas tehtavas koostöös on tähtis koht koolitusel ning teadustegevusel ja innovatsioonil. Elanikkonnakaitsealase koolituse ja õppuste tõhususe ja tulemuslikkuse parandamiseks, innovatsiooni ja dialoogi edendamiseks ning liikmesriikide riiklike elanikkonnakaitseasutuste ja -teenistuste vahelise koostöö tugevdamiseks on vaja luua liidu elanikkonnakaitse teadmusvõrgustik. See võrgustik peaks toetuma olemasolevatele struktuuridele, mille seas on muu hulgas tippkeskused, ülikoolid, teadlased ning hädaolukordade ohjamise valdkonna muud eksperdid, noored spetsialistid ja kogenud vabatahtlikud. Koolituse, teadustegevuse ja innovatsiooniga seotud täiendavat koostööd rahvusvaheliste organisatsioonidega tuleks samuti veelgi tugevdada ning võimaluse korral tuleks seda laiendada, et hõlmata kolmandaid riike, eelkõige naaberriike.
- (24) Elanikkonnakaitse valdkonnas tegutsejad pühendavad oma elu teiste aitamisele ning panustavad oma aega ja jõupingutusi hädasolijate aitamiseks. Liit peaks sellist vaprust ja pühendumust liidu elanikkonnakaitsele tunnustama.

- (25) Kuna elanikkonnakaitse tugevdamine on viimasel ajal aset leidnud õnnetuste, nii ilmastikutingimuste kui ka sisejulgeolekuga seotud probleemide taustal üks kõige olulisem prioriteet kogu liidus, on väga tähtis tagada tugev territoriaalne ja kogukonna juhitud mõõde, kuna kohaliku kogukonna tegevus on kõige kiirem ja tõhusam viis õnnetuse põhjustatud kahju piiramiseks.
- (26) Liidu mehhanismiga seotud menetlusi on vaja lihtsustada, ühtlustada ja paindlikumaks muuta, et oleks tagatud liikmesriikide kiire juurdepääs abile ja vahenditele, mida on vaja loodusõnnetustele ja inimtegevusest tingitud õnnetustele võimalikult kiireks ja tõhusaks reageerimiseks.
- (27) Olemasolevate rahastamisvahendite kasutamise maksimeerimiseks ja liikmesriikide toetamiseks abi osutamisel, sealhulgas väljaspool liitu aset leidnud õnnetustele reageerimisel, antakse luba rahastamiseks tulenevalt otsuse nr 1313/2013/EL artiklist 21, 22 ja 23 kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL, Euratom) 2018/1046 ⁽⁷⁾ artikli 191 lõikega 1. Sellest hoolimata peaks eelkõige elanikkonnakaitsealase tegevuse ja humanitaarabi rahastamine jääma selgelt eraldatuks ning olema täielikus kooskõlas nende vastavate eesmärkide ja õiguslike nõuetega.
- (28) On oluline tagada, et liikmesriigid võtaksid kõik vajalikud meetmed, et tõhusalt ennetada loodusõnnetuste ja inimtegevusest tingitud õnnetuste teket ning leevendada nende tagajärgi. Käesoleva otsuse sätetega tuleks tugevdada ennetamise, valmisoleku ja liidu mehhanismi raames võetavate abimeetmete vahelist seost. Sidusus tuleks tagada ka muude asjaomaste ennetamist ja õnnetustega seotud riskijuhtimist käsitlevate liidu õigusaktidega, sealhulgas piiriüleste ennetusmeetmete puhul ja tõsiste piiriülestele terviseohtudele reageerimisel, nagu on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsuses nr 1082/2013/EL ⁽⁸⁾. Ühtekuuluvuspoliitika alla kuuluvates territoriaalse koostöö programmides nähakse ette erimeetmed, et võtta arvesse vastupanuvõimet õnnetustele, riskide ennetamist ja riskijuhtimist, ning tuleks teha rohkem jõupingutusi ulatuslikuma integratsiooni ja suurema sünergia saavutamiseks. Peale selle peaksid kõik meetmed olema sidusad selliste rahvusvaheliste kohustustega nagu Sendai katastroofiohu vähendamise raamistik aastatel 2015–2030, Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni (ÜRO) kliimamuutuste raamkonventsiooni alusel vastu võetud Pariisi kokkulepe ja ÜRO kestliku arengu tegevuskava 2030, ning aitama aktiivselt kaasa nende täitmisele.
- (29) Selleks et tagada liikmesriikide käsutuses olevate vahendite ja moodulitega seotud teabe igakülgne ja ladus vahetamine, peab ühisesse hädaolukordade side- ja infosüsteemi (CECIS) sisestatud teave olema alati ajakohastatud. CECISi kaudu jagatud teabega seoses on ka asjakohane, et liikmesriigid registreerivad seal oma vahendid, mis ei ole Euroopa elanikkonnakaitse ühisressursile eraldatud ning mis on nende käsutuses, et neid liidu mehhanismi kaudu kasutada.
- (30) Sama tähtis on luua liidu mehhanismi ja teiste liidu vahendite, sealhulgas selliste, mis võivad aidata õnnetuste põhjustatud kahjusid heastada või leevendada, vaheline sünergia ning parandada nendevahelist täiendavust ja koordineeritust.
- (31) Selleks et muuta rahastamiskõlblike kulude kategooriaid, mida kasutatakse liidu rahalise toetuse kindlaksmääramiseks rescEU vahendite arendamiseks, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et kõnealused konsultatsioonid viidaks läbi kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes ⁽⁹⁾ sätestatud põhimõtetega. Eelkõige selleks, et tagada delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises võrdne osalemine, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, millel arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.
- (32) Selleks et tagada käesoleva otsuse ühetaolised rakendamistingimused seoses järgmisega: Euroopa elanikkonnakaitse ühisressursi jaoks vajaminevate peamiste reageerimisvahendite liigid ja kogused; rescEU reageerimisvahendite kindlaksmääramine, võttes arvesse kindlakstehtud riske, üldist suutlikkust ja puudujääke; rescEU loomine, haldamine ja ülalpidamine; liidu elanikkonnakaitse teadmusrõustiku loomine ja ülesehitus; väikese esinemistõenäosuse, kuid suure mõjuga riskide kategooriad ning neile reageerimiseks vastavad vahendid; ning et

⁽⁷⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määrus (EL, Euratom) 2018/1046, mis käsitleb liidu üldelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/2012 (ELT L 193, 30.7.2018, lk 1).

⁽⁸⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. oktoobri 2013. aasta otsus nr 1082/2013/EL tõsiste piiriüleste terviseohtude kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks otsus nr 2119/98/EÜ (ELT L 293, 5.11.2013, lk 1).

⁽⁹⁾ ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.

tagada kriteeriumid ja menetlused, mida on vaja selleks, et tunnustada ja austada pikaajalist pühendumust ja silmapaistvaid panuseid liidu elanikkonnakaitsele, tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011 ⁽¹⁰⁾.

- (33) Kuna käesoleva otsuse eesmärki, milleks on parandada õnnetuste ennetamise, nendeks ettevalmistumise ja neile reageerimise kollektiivset suutlikkust, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab neid meetme ulatuse ja toime tõttu paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas ELi lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev otsus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (34) Et tagada sujuv üleminek rescEU täielikuks rakendamiseks, peaks komisjon üleminekuperioodil pakkuma rahastamist, et tagada vajalike riiklike vahendite kiire kättesaadavus. Komisjon ja liikmesriigid peaksid püüdma saada lisavahendeid – sealhulgas tulekustutuskoptereid –, et reageerida metsatulekahjude ohule juba alates 2019. aasta suvest.
- (35) Otsust nr 1313/2013/EL tuleks seetõttu vastavalt muuta.
- (36) Et käesolevas otsuses sätestatud meetmeid oleks võimalik viivitamata kohaldada, peaks otsus jõustuma järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Otsust nr 1313/2013/EL muudetakse järgmiselt.

1) Artiklit 3 muudetakse järgmiselt:

a) lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

i) punkt c asendatakse järgmisega:

„c) kiirendada ja tõhustada reageerimist õnnetuste või õnnetuste ohu korral, sealhulgas võttes meetmeid õnnetuste otseste tagajärgede leevendamiseks, ning“;

ii) lisatakse järgmised punktid:

„e) suurendada õnnetusi käsitlevate teaduslikult põhjendatud teadmiste kättesaadavust ja kasutamist ning

f) tõhustada koostööd ja koordineerimist piiriülesel tasandil ja nende liikmesriikide vahel, keda ohustavad sama laadi õnnetused.“;

b) lõike 2 punkt a asendatakse järgmisega:

„a) edusammud õnnetuste ennetamise raamistiku rakendamisel; neid mõõdetakse liikmesriikide arvuga, kes on teinud komisjonile kättesaadavaks artikli 6 lõike 1 punktis d osutatud teabe.“.

2) Artiklisse 4 lisatakse järgmine punkt:

„12. „osalev riik“ – liidu mehhanismis vastavalt artikli 28 lõikele 1 osalev kolmas riik.“

3) Artikli 5 lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

a) punkt a asendatakse järgmisega:

„a) võtab meetmeid, et parandada teadmusbaasi õnnetusohutude kohta ning paremini hõlbustada ja edendada koostööd ning teadmiste, teadus- ja innovatsioonitegevuse tulemuste, parimate tavade ja teabe jagamist, sealhulgas ühiste riskidega liikmesriikide hulgas.“;

⁽¹⁰⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

b) punkt f asendatakse järgmisega:

„f) kogub ja levitab liikmesriikide poolt kättesaadavaks tehtud teavet, organiseerib kogemuste vahetamise riskijuhtimissuutlikkuse hindamise vallas ning hõlbustab ennetamise ja valmisoleku planeerimise heade tavade vahetamist, sealhulgas vabatahtlike vastastikuste eksperdihinnangute kaudu;“;

c) punkt i asendatakse järgmisega:

„i) toonitab riskiennetuse tähtsust, toetab liikmesriike teadlikkuse suurendamisel, üldsuse teavitamisel ja harimisel ning toetab liikmesriikide jõupingutusi üldsuse teavitamisel häiresüsteemidest, andes suuniseid selliste süsteemide kohta, sealhulgas piiriülel tasandil;“.

4) Artikkel 6 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 6

Riskijuhtimine

1. Selleks et edendada tõhusat ja ühtset lähenemisviisi õnnetuste ennetamisele ja õnnetusteks valmisolekule mittetundliku teabe, nimelt teabe, mille avaldamine ei ole vastuolus liikmesriikide esmatähtsate julgeolekuhuvidetega, jagamise ja parimate tavade vahetamise kaudu liidu mehhanismi raames, peavad liikmesriigid:

- a) arendama edasi riskihindamist riiklikul või asjakohasel piirkondlikul tasandil;
- b) arendama edasi riskijuhtimissuutlikkuse hindamist riiklikul või asjakohasel piirkondlikul tasandil;
- c) arendama ja täiustama veelgi õnnetustega seotud riskijuhtimise planeerimist riiklikul või asjakohasel piirkondlikul tasandil;
- d) tegema komisjonile kättesaadavaks punktides a ja b esitatud asjakohaste elementide kokkuvõtte, keskendudes peamistele riskidele. Piiriülese mõjuga peamiste riskide ning asjakohasel juhul väikese esinemistõenäosuse, kuid suure mõjuga riskide puhul peavad liikmesriigid kirjeldama esmatähtsaid ennetus- ja valmisolekumeetmeid. Kokkuvõtte esitatakse komisjonile 31. detsembriks 2020 ja seejärel iga kolme aasta järel ning iga kord, kui tehakse olulisi muudatusi;

e) osalema vabatahtlikult vastastikuste eksperdihinnangute koostamises riskijuhtimissuutlikkuse hindamise kohta.

2. Komisjon võib koostöös liikmesriikidega luua ka spetsiaalsed konsultatsioonimehhanismid, et parandada asjakohaste ennetus- ja valmisolekumeetmete kavandamist ja koordineerimist nende liikmesriikide vahel, keda ohustavad sarnast laadi õnnetused, sealhulgas nii piiriülese mõjuga kui ka väikese esinemistõenäosuse, kuid suure mõjuga riskide kohta kooskõlas lõike 1 punktiga d.

3. Lisaks töötab komisjon 22. detsembriks 2019 koostöös liikmesriikidega välja lõike 1 punktis d osutatud kokkuvõtete esitamise suunised.

4. Kui liikmesriik taotleb liidu mehhanismi kaudu tihti samalaadset abi sama laadi õnnetuste puhul, võib komisjon pärast mehhanismi aktiveerimise põhjuste ja asjaolude põhjalikku analüüsimist ja eesmärgiga toetada asjaomast liikmesriiki ennetus- ja valmisoleku taseme tõstmisel teha järgmist:

- a) taotleda, et liikmesriik esitaks lisateabe konkreetsete, asjaomast laadi õnnetuse riskiga seotud ennetus- ja valmisolekumeetmete kohta ning
- b) asjakohasel juhul ja esitatud teabe põhjal
 - i) teha ettepaneku lähetada kohapeale eksperdirühm, kes annaks nõu ennetus- ja valmisolekumeetmete kohta, või
 - ii) teha soovitusi ennetus- ja valmisoleku taseme tõstmiseks asjaomases liikmesriigis. Komisjon ja asjaomane liikmesriik hoiavad teineteist kursis nende soovitude alusel võetud meetmetega.

Kui liikmesriik taotleb liidu mehhanismi kaudu samalaadset abi sama laadi õnnetuste puhul kolm korda kolme järjestikuse aasta jooksul, kohaldatakse punkte a ja b, välja arvatud juhul, kui mehhanismi sagedase aktiveerimise põhjuste ja asjaolude põhjalik analüüs näitab, et see ei ole vajalik.“

5) Artikli 10 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Komisjon ja liikmesriigid töötavad koos selle nimel, et parandada nii loodusõnnetustele kui ka inimtegevusest tingitud õnnetustele reageerimise operatsioonide kavandamist liidu mehhanismi raames, sealhulgas töötades välja õnnetustele reageerimise stsenaariume, mille aluseks on artikli 6 lõike 1 punktis a osutatud riskihindamised ja artikli 5 lõike 1 punktis c osutatud riskide ülevaade, kaardistades vahendeid ja koostades kavasid reageerimisvahendite kasutusele võtmiseks.“

6) Artiklit 11 muudetakse järgmiselt:

a) pealkiri asendatakse järgmisega:

„Euroopa elanikkonnakaitse ühisressurss“;

b) lõiked 1 ja 2 asendatakse järgmistega:

„1. Luuakse Euroopa elanikkonnakaitse ühisressurss. See koosneb liikmesriikide poolt varem vabatahtlikult eraldatud reageerimisvahenditest ning hõlmab mooduleid, muid reageerimisvahendeid ja ekspertide kategooriaid.

1a. Liikmesriikide poolt Euroopa elanikkonnakaitse ühisressursi kaudu antud abi täiendab taotlevas liikmesriigis olemas olevaid reageerimisvahendeid, ilma et see piiraks liikmesriikide esmast vastutust oma territooriumil õnnetuste ennetamisel ja neile reageerimisel.

2. Kindlaks tehtud riskide, üldise suutlikkuse ja puudujääkide põhjal määrab komisjon artikli 32 lõike 1 punkti f alusel vastu võetavate rakendusaktidega kindlaks Euroopa elanikkonnakaitse ühisressursi jaoks vajaminevate peamiste reageerimisvahendite liigid ja kogused („suutlikkuse eesmärgid“).

Komisjon jälgib koostöös liikmesriikidega edusamme käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud rakendusaktides sätestatud suutlikkuse eesmärkide saavutamisel ning teeb kindlaks potentsiaalselt olulised puudujäägid Euroopa elanikkonnakaitse ühisressursi reageerimissuutlikkuses. Kui sellised puudujäägid on kindlaks tehtud, analüüsib komisjon, kas vajalikud reageerimisvahendid on liikmesriikidele kättesaadavad väljaspool Euroopa elanikkonnakaitse ühisressursi. Komisjon innustab liikmesriike käsitlema Euroopa elanikkonnakaitse ühisressursis esinevaid olulisi reageerimissuutlikkuse puudujääke ja võib toetada liikmesriike vastavalt artiklile 20, artikli 21 lõike 1 punktile i ja artikli 21 lõikele 2.“

7) Artikkel 12 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 12

RescEU

1. Luuakse rescEU, et anda abi eriti rasketes olukordades, kus riiklikul tasandil olemas olev üldine suutlikkus ja liikmesriikide poolt Euroopa elanikkonnakaitse ühisressursi eraldatud reageerimisvahendid ei suuda neis oludes tagada tõhusat reageerimist artikli 1 lõikes 2 osutatud eri liiki õnnetuste puhul.

Selleks et tagada tõhus reageerimine õnnetustele, tagavad komisjon ja liikmesriigid asjakohasel juhul rescEU vahendite piisava geograafilise jaotuse.

2. Komisjon määrab artikli 32 lõike 1 punkti g alusel vastu võetavate rakendusaktidega kindlaks, millistest reageerimisvahenditest rescEU koosneb, võttes arvesse kindlakstehtud ja uusi riske, üldist suutlikkust ja puudujääke liidu tasandil, eelkõige metsatulekahjude õhust kustutamise, keemiliste, bioloogiliste, radioloogiliste ja tuumaintsidentide ning erakorralise meditsiiniabi valdkondades. Kõnealuste rakendusaktidega tagatakse kooskõla muude kohaldatavate liidu õigusaktidega. Esimene selline rakendusakt võetakse vastu hiljemalt 22. juunil 2019.

3. RescEU vahendeid omandavad, rendivad või liisivad liikmesriigid. Sel eesmärgil võib komisjon anda liikmesriikidele otsetoetusi ilma konkursikutseta. Kui komisjon hangib rescEU vahendid liikmesriikide nimel, kohaldatakse ühist hankemenetlust. Liidu rahalist toetust antakse kooskõlas liidu finantsreeglitega.

RescEU vahendid võtab vastu liikmesriik, kes asjaomased vahendid omandab, rendib või liisib. Ühise hankimise korral võtab rescEU vahendid vastu liikmesriik, kelle nimel need hangitakse.

4. Komisjon määrab koostöös liikmesriikidega kindlaks rescEU osaks olevate reageerimisvahendite kvaliteedinõuded. Kvaliteedinõuded põhinevad kehtival rahvusvahelistel standarditel, kui sellised standardid on olemas.

5. Liikmesriik, kes omab, rendib või liisib rescEU vahendeid, tagab nende vahendite registreerimise CECISes ning asjaomaste vahendite kättesaadavuse ja kasutusele võetavuse liidu mehhanismi kohastes operatsioonides.

RescEU vahendeid võib kasutada üksnes riiklike vajaduste jaoks, nagu on osutatud artikli 23 lõikes 4a, kui neid ei kasutata ega vajata liidu mehhanismi kohaste hädaolukordadele reageerimise operatsioonide jaoks.

RescEU vahendeid kasutatakse vastavalt artikli 32 lõike 1 punktis g osutatud rakendusaktidele ning komisjoni ja asjaomaseid vahendeid omava, liisiva või rentiva liikmesriigi vahelisele tegevuslepingule, milles lepatakse kokku rescEU vahendite, sealhulgas osaleva personali lähetamise tingimused.

6. RescEU vahendid tehakse liidu mehhanismi kohaste hädaolukordadele reageerimise operatsioonide jaoks kättesaadavaks pärast ERCC kaudu esitatud abitaotlust vastavalt artiklile 15 või artikli 16 lõigetele 1–9 ning 11, 12 ja 13. Otsuse vahendite kasutusele võtmise ja demobiliseerimise kohta ning kõik otsused vasturääkivate taotluste puhul teeb komisjon tihedas koostöös taotluse esitanud liikmesriigi ja vahendeid omava, rentiva või liisiva liikmesriigiga vastavalt käesoleva artikli lõike 5 kolmandas lõigus kindlaks määratud tegevuslepingutele.

Liikmesriik, kelle territooriumil rescEU vahendid kasutusele võetakse, vastutab reageerimisoperatsioonide juhtimise eest. Kui vahendid võetakse kasutusele väljaspool liitu, vastutavad rescEU vahendeid vastuvõtvad liikmesriigid selle eest, et rescEU vahendid on täielikult integreeritud üldisesse reageerimisse.

7. Kasutusele võtmise korral lepib komisjon taotleva liikmesriigiga ERCC kaudu kokku rescEU vahendite operatiivses kasutamises. Taotlev liikmesriik hõlbustab oma reageerimisvahendite ja rescEU tegevuse operatiivset koordineerimist operatsioonide käigus.

8. Eri reageerimisvahendite koordineerimist hõlbustab asjakohasel juhul komisjon ERCC kaudu vastavalt artiklitele 15 ja 16.

9. Liikmesriike teavitatakse rescEU vahendite operatiivsest staatusest CECISes kaudu.

10. Kui väljaspool liitu toimunud õnnetus võib märkimisväärselt mõjutada ühte või mitut liikmesriiki või nende kodanikke, võib rescEU vahendid kasutusele võtta vastavalt käesoleva artikli lõigetele 6 ja 9.

Kui rescEU vahendid võetakse kasutusele kolmandates riikides, võivad liikmesriigid vastavalt artikli 32 lõike 1 punktis g osutatud rakendusaktile keelduda oma personali lähetamisest teatavatel konkreetsetel juhtudel, mis on täpsemalt kindlaks määratud käesoleva artikli lõike 5 kolmandas lõigus osutatud tegevuslepingutes.“

8) Artiklit 13 muudetakse järgmiselt:

a) pealkiri asendatakse järgmisega:

„Liidu elanikkonnakaitse teadmusvõrgustik“;

b) lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

i) sissejuhatav osa asendatakse järgmisega:

„1. Komisjon loob asjaomaste elanikkonnakaitse ja õnnetuste ohjamise valdkonna esindajate ja institutsioonide, sealhulgas tippkeskuste, ülikoolide ja teadlaste võrgustiku, millest moodustub koos komisjoniga liidu elanikkonnakaitse teadmusvõrgustik. Komisjon võtab nõuetekohaselt arvesse liikmesriikides ja kohapeal tegutsevates organisatsioonides olemas olevaid eksperditeadmisi.

Püüeldes sooliselt tasakaalustatud koosseisu poole ja tehes asjakohasel juhul tihedat koostööd asjaomaste teadmuskeskustega, täidab võrgustik kooolituste, õppuste, saadud kogemustele toetumise ja teadmiste levitamise valdkonnas järgmisi ülesandeid:“;

ii) punkt a asendatakse järgmisega:

„a) loob elanikkonnakaitse ja muude päästetöötajate väljaõppeprogrammi, mis hõlmab õnnetuste ennetamist, õnnetusteks valmisolekut ja õnnetustele reageerimist, ning haldab seda. Programm peab hõlbustama parimate tavade vahetamist elanikkonnakaitse valdkonnas, hõlmama ühiskursuseid ja eksperditeadmiste vahetamise süsteemi õnnetuste ohjamise valdkonnas, sealhulgas noorte spetsialistide ja kogenud vabatahtlike vahetusi ning liikmesriikide ekspertide lähetamist.

Väljaõppeprogrammi eesmärk on tõhustada artiklites 9, 11 ja 12 osutatud vahendite koordineeritust, kokkusobivust ja vastastikust täiendavust ning parandada artikli 8 punktides d ja f osutatud ekspertide pädevust;“

iii) punkt f asendatakse järgmisega:

„f) soodustab teadus- ja uuendustegevust ning julgustab liidu mehhanismi tarvis asjakohaste uute tehnoloogiate kasutuselevõttu ja kasutamist.“

c) lisatakse järgmine lõige:

„4. Komisjon tugevdab koostööd koolituse vallas ning suurendab teadmiste ja kogemuste jagamist liidu elanikkonnakaitse teadmusvõrgustiku ning rahvusvaheliste organisatsioonide ja kolmandate riikide vahel, et aidata täita katastroofiohu vähendamise rahvusvahelisi kohustusi, eelkõige kohustusi, mis sisalduvad Sendai katastroofiohu vähendamise raamistikus aastateks 2015–2030, mis võeti vastu 14.–18. märtsil 2015 Jaapanis Sendais toimunud ÜRO kolmandal ülemaailmsel katastroofiohu vähendamise konverentsil.“

9) Artikli 15 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Liidu territooriumil toimunud õnnetuse või selle ohu korral võib mõjutatud liikmesriik taotleda abi ERCC kaudu. Taotlus peab olema võimalikult täpne. Abitaotlus aegub maksimaalselt 90 päeva möödumisel, välja arvatud juhul, kui ERCC-le esitatakse jätkuva või täiendava abi andmist põhjendavaid uusi andmeid.“

10) Artikli 16 lõiked 1 ja 2 asendatakse järgmistega:

„1. Väljaspool liidu territooriumi toimunud õnnetuse või selle ohu korral võib mõjutatud riik taotleda abi ERCC kaudu. Abi taotlemine võib toimuda ka ÜRO või tema asutuste või muu asjakohase rahvusvahelise organisatsiooni kaudu või nende poolt. Abitaotlus aegub maksimaalselt 90 päeva möödumisel, välja arvatud juhul, kui ERCC-le esitatakse jätkuva või täiendava abi andmist põhjendavaid uusi andmeid.

2. Käesoleva artikli kohaselt toimuvad missioonid võidakse viia läbi iseseisvate abimissioonidena või nendega võidakse toetada mõne rahvusvahelise organisatsiooni juhitavat missiooni. Liidu koordineerimine integreeritakse täielikult ÜRO humanitaarasjade koordinatsioonibüroo (OCHA) üldisesse koordineerimistegevusse, austades selle juhtrolli. Inimtegevusest tingitud õnnetuste või keerukate hädaolukordade korral tagab komisjon kooskõla Euroopa konsensusega humanitaarabi (*) valdkonnas ja humanitaarabi põhimõtete järgimise.

(*) ELT C 25, 30.1.2008, lk 1.“

11) Artikli 19 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Rahastamispakett liidu mehhanismi rakendamiseks ajavahemikuks 2014–2020 on 574 028 000 eurot jooksevhindades.

425 172 000 eurot jooksevhindades saadakse mitmeaastase finantsraamistiku rubriigist 3 „Julgeolek ja kodakondsus“ ning 148 856 000 eurot jooksevhindades rubriigist 4 „Globaalne Euroopa“.“

12) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 20a

Nähtavus ja auhinnad

1. Käesoleva otsuse alusel antud abi või rahaliste vahenditega suurendatakse liidu asjakohast nähtavust, sealhulgas tõstetakse artiklites 11 ja 12 ning artikli 21 lõike 2 punktis c osutatud vahendite puhul esile liidu embleemi. Komisjon töötab välja kommunikatsioonistrateegia, et teha liidu mehhanismi raames võetud meetmetega saavutatud konkreetsed tulemused kodanikele nähtavaks.

2. Komisjon annab medaleid, et tunnustada ja austada pikaajalist pühendumust liidu elanikkonnakaitsele ja silmapaistvat panustamist sellesse.“

13) Artiklit 21 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 1 punkt j asendatakse järgmisega:

„j) RescEU vahendite loomine, haldamine ja ülalpidamine kooskõlas artikliga 12;“;

b) lõiget 2 muudetakse järgmiselt:

i) esimese lõigu punkt c asendatakse järgmisega:

„c) kulud, mis on vajalikud, et ajakohastada või parandada reageerimisvahendeid tagamaks nende sellise valmisoleku ja kättesaadavuse, mis muudab need kasutatavaks osana Euroopa elanikkonnakaitse ühisressursist, kooskõlas Euroopa elanikkonnakaitse ühisressursi kvaliteedinõuetega ja asjakohasel juhul sertifitseerimisprotsessi käigus koostatud soovitusetega („kohandamiskulud“). Nimetatud kulud võivad hõlmata toimimisvõime, moodulite ja teiste reageerimisvahendite koostöömimivõime, autonoomsuse, sõltumatuse, transporditavuse ja pakendamise seotud kulusid ning muid vajalikke kulusid, tingimusel et need kulud on seotud konkreetset vahendite osalemisega Euroopa elanikkonnakaitse ühisressursis.

Kohandamiskulud võivad hõlmata:

i) 75 % rahastamiskõlblikest kuludest ajakohastamise korral, tingimusel et see ei ületa 50 % vahendi väljatöötamise keskmisest kulust, ning

ii) 75 % rahastamiskõlblikest kuludest parandamise korral.

Reageerimisvahendid, mida rahastatakse punktide i ja ii alusel, tehakse osana Euroopa elanikkonnakaitse ühisressursist kättesaadavaks minimaalselt ajavahemikul, mis on seotud saadud rahaliste vahenditega ja mis kestab kolmest aastast kümne aastani alates nende tegelikust kättesaadavusest ühisressursi osana, välja arvatud juhul, kui nende majanduslik kasutusega on lühem.

Kohandamiskulud võivad hõlmata ühikuhindu või ühekordseid makseid, mis määratakse kindlaks iga vahendi liigi kohta.“;

ii) punkti d esimene ja teine lõige jäetakse välja;

c) lisatakse järgmised lõiked:

„3. Lõike 1 punktis j osutatud meetmele antav rahaline abi hõlmab kulusid, mis on vajalikud rescEU vahendite liidu mehhanismi raames kättesaadavuse ja kasutatavuse tagamiseks vastavalt käesoleva lõike teisele lõigule.

Komisjon tagab, et käesolevas lõikes osutatud rahaline abi moodustab vähemalt 80 %, kuid mitte rohkem kui 90 % hinnangulistest kogukuludest, mis on vajalikud rescEU vahendite liidu mehhanismi raames kättesaadavuse ja kasutatavuse tagamiseks. Ülejäänud summa katavad rescEU vahendeid vastu võtvad liikmesriigid. Iga rescEU vahendite liigi hinnangulised kogukulud määratakse kindlaks rakendusaktidega, mis võetakse vastu kooskõlas artikli 32 lõike 1 punktiga g. Hinnanguliste kogukulude arvutamisel võetakse arvesse la lisas esitatud rahastamiskõlblike kulude kategooriaid.

Komisjonil on õigus võtta artikli 30 alusel vastu delegeeritud õigusakte la lisa muutmiseks seoses rahastamiskõlblike kulude kategooriatega.

Käesolevas lõikes osutatud rahalist abi võib anda mitmeaastaste tööprogrammide kaudu. Üle ühe aasta kestvate meetmete puhul võib eelarvelised kulukohustused jagada aastasteks osamakseteks.

4. Vahendite puhul, mis on loodud reageerimiseks vähese tõenäosusega, kuid suure mõjuga ohtudele ja mis on määratud kindlaks artikli 32 lõike 1 punkti ha alusel vastu võetud rakendusaktidega, katab liidu rahaline abi kõik kulud, mis on vajalikud kättesaadavuse ja kasutatavuse tagamiseks.

5. Lõikes 3 osutatud kulud võivad vastavalt vajadusele hõlmata iga vahendi kategooria või liigi kohta kindlaks määratud ühikuhindu, ühekordseid makseid või kindlamääralisi makseid.“

14) Artiklit 23 muudetakse järgmiselt:

a) pealkiri asendatakse järgmisega:

„Varustuse ja operatsioonidega seotud rahastamiskõlblikud meetmed“;

b) lisatakse järgmine lõige:

„1a. Liidu rahaline toetus selliste vahendite transpordiks, mis ei ole eelnevalt Euroopa elanikkonnakaitse ühisressursile eraldatud ja mida kasutatakse õnnetuse või õnnetuse ohu korral liidus või väljaspool liitu, ei ületa 75 % rahastamiskõlblikest kogukuludest.“;

c) lõiked 2, 3 ja 4 asendatakse järgmisega:

„2. Euroopa elanikkonnakaitse ühisressursile eraldatud vahendite puhul on liidus või osalevas riigis toimunud õnnetuse või tekkinud õnnetuse ohu korral liidu rahalise toetuse summa piiratud maksimaalselt 75 %-ga vahendite käitamise kuludest, sealhulgas transpordikuludest.

3. Transpordile antava liidu rahalise toetuse summa ei või ületada 75 % rahastamiskõlblikest kogukuludest, mis on seotud eelnevalt Euroopa elanikkonnakaitse ühisressursile eraldatud vahendite transpordiga, kui neid kasutatakse õnnetuse või õnnetuse ohu korral väljaspool liitu, nagu on osutatud artiklis 16.

4. Transpordiresurssidele antav liidu rahaline toetus võib lisaks katta maksimaalselt 100 % punktides a, b, c ja d kirjeldatud rahastamiskõlblikest kogukuludest, kui see on vajalik liikmesriikide ressursside ühiskasutusse andmise tõhustamiseks operatiivsel tasandil ning kui kulud on seotud ühega järgmistest:

a) laopinna lühiajaline rentimine liikmesriikidelt saadud abi ajutiseks ladustamiseks, et hõlbustada selle koordineeritud transportimist;

b) transport abi pakkuvast liikmesriigist abi koordineeritud transporti hõlbustavasse liikmesriiki;

c) liikmesriikide abi ümberpakkimine, eesmärgiga kasutada maksimaalselt ära olemasolevaid transpordivõimalusi või täita konkreetseid tegevusalaseid nõudeid, või

d) ühiskasutusse antud ressursside kohalik transportimine, transiit ja ladustamine, et tagada nende koordineeritud toimetamine lõppsihtkohta abi taotlevas riigis.

4a. Kui rescEU vahendeid kasutatakse riiklike vajaduste jaoks vastavalt artikli 12 lõikele 5, katavad vahendeid kasutavad liikmesriigid kõik kulud, sealhulgas hooldus- ja parandamiskulud.

4b. Kui rescEU vahendeid kasutatakse liidu mehhanismi raames, katab liidu rahaline toetus 75 % tegevuskuludest.

Erandina esimesest lõigust katab liidu rahaline toetus 100 % väikese tõenäosuse, kuid suure mõjuga õnnetuse puhul vajalike rescEU vahendite tegevuskuludest, kui neid vahendeid kasutatakse liidu mehhanismi raames.

4c. Vahendite kasutamisel väljaspool liitu, millele on osutatud artikli 12 lõikes 10, katab liidu rahaline toetus 100 % tegevuskuludest.

4d. Kui käesolevas artiklis osutatud liidu rahaline toetus ei kata kuludest 100 %, kannab ülejäänud summa abi taotleja, kui abi pakkuva liikmesriigiga või rescEU vahendeid vastu võtva liikmesriigiga ei ole kokku lepitud teisiti.“;

d) lisatakse järgmine lõige:

„8. Transpordikulud võivad hõlmata iga kulukategooria kohta kindlaks määratud ühikuhindu, ühekordseid makseid või kindlamääralisi makseid.“

15) Artikli 26 lõiked 1 ja 2 asendatakse järgmistega:

„1. Käesoleva otsuse alusel rahalist abi saavad meetmed ei saa abi liidu muudest rahastamisvahenditest. Vastavalt määruse (EL, Euratom) 2018/1046 (*) artikli 191 lõikele 1 ei takista käesoleva otsuse artiklite 21, 22 ja 23 alusel antud rahaline abi rahastamist liidu muudest rahastamisvahenditest neis kehtestatud tingimustel.

Komisjon tagab, et käesoleva otsuse alusel rahalise abi taotlejad ja sellise abi saajad annavad komisjonile teavet muudest allikatest, sealhulgas liidu üldeelarvest saadud rahalise abi ning sellise abi saamiseks menetluses olevate taotluste kohta.

2. Suurendatakse koostoimet, vastastikust täiendavust ja koordineerimist muude liidu vahenditega, näiteks nendega, millega toetatakse ühtekuuluvust, maaelu arengut, teadusuuringuid, tervishoidu, rände- ja julgeolekupo-liitikat, samuti Euroopa Liidu Solidaarsusfondiga. Kolmandates riikides humanitaarkriisidele reageerimise korral tagab komisjon käesoleva otsuse alusel rahastatud meetmete ja määruse (EÜ) nr 1257/96 alusel rahastatud meetmete vastastikuse täiendavuse ja sidususe, ning et kõnealuseid meetmeid rakendatakse kooskõlas Euroopa konsensusega humanitaarabi valdkonnas.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määrus (EL, Euratom) 2018/1046, mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/2012 (ELT L 193, 30.7.2018, lk 1).“

16) Artiklit 28 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Liidu mehhanismis võivad osaleda:

a) Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsioonis (EFTA) osalevad Euroopa Majanduspiirkonda (EMP) kuuluvad riigid vastavalt EMP lepingus kehtestatud tingimustele ja teised Euroopa riigid, kui lepingud ja menetlused seda ette näevad;

b) ühinevad riigid, kandidaatriigid ja potentsiaalsed kandidaatriigid vastavalt üldpõhimõtetele ja üldistele tingimustele nende riikide osalemise kohta liidu programmides, nagu on kehtestatud asjaomastes raamlepingutes ja assotsiatsiooninõukogu otsustes või samalaadsetes lepingutes.

1a. Osalemine liidu mehhanismis hõlmab osalemist selle meetmetes vastavalt käesolevas otsuses sätestatud eesmärkidele, nõuetele, kriteeriumidele, menetlustele ja tähtaegadele ning on kooskõlas liidu ja osaleva riigi vahelistes lepingutes kindlaks määratud eritingimustega.“

b) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Rahvusvahelised või piirkondlikud organisatsioonid või Euroopa naabruspoliitikas osalevad riigid võivad teha liidu mehhanismi kohaste meetmete raames koostööd, kui kõnealuste organisatsioonide või riikide ja liidu vahelised asjaomased kahe- või mitmepoolsed lepingud seda võimaldavad.“

17) Artikkel 30 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 30

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.

2. Artikli 19 lõigetes 5 ja 6 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile kuni 31. detsembrini 2020.

3. Artikli 21 lõikes 3 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile määramata ajaks alates 21. märtsist 2019.

4. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 19 lõigetes 5 ja 6 ning artikli 21 lõikes 3 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

5. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.

6. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

7. Artikli 19 lõigete 5 ja 6 ning artikli 21 lõike 3 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.“

18) Artikli 32 lõike 1 punktid g ja h asendatakse järgmistega:

- „g) RescEU loomine, haldamine ja ülalpidamine, nagu on sätestatud artiklis 12, sealhulgas kasutuselevõtu otsuseid käsitlevad kriteeriumid, töökord ning artikli 21 lõikes 3 osutatud kulud;
- h) liidu elanikkonnakaitse teadmusvõrgustiku loomine ja tegevuse korraldamine, nagu on sätestatud artiklis 13;
- ha) ohtude kategooriad ja vastavad vahendid, et ohjata väikese tõenäosuse, kuid suure mõjuga õnnetusi, nagu on osutatud artikli 21 lõikes 4;
- hb) kriteeriumid ja menetlused, mis on vajalikud selleks, et tunnustada ja austada pikaajalist pühendumust liidu elanikkonnakaitsele ja silmapaistvat panustamist sellesse, nagu on osutatud artiklis 20a.“

19) Artikkel 34 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 34

Hindamine

1. Rahalist abi saavate meetmete üle tehakse korrapäraselt järelvalvet, et jälgida nende rakendamist.

2. Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule iga kahe aasta tagant aruande artiklite 11 ja 12 alusel läbi viidud operatsioonidest ja tehtud edusammudest. Aruanne sisaldab teavet edusammude kohta suutlikkuse eesmärkide saavutamisel ja allesjäänud puudujääkide kohta, millele osutatakse artikli 11 lõikes 2, võttes arvesse rescEU vahendite loomist kooskõlas artikliga 12. Aruandes antakse ka ülevaade reageerimisvahenditega seotud eelarve ja kulude arengu kohta ning hinnang vajaduse kohta kõnealuseid vahendeid edasi arendada.

3. Komisjon hindab käesoleva otsuse kohaldamist ning esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule 31. detsembriks 2023 ning seejärel iga viie aasta tagant teatise käesoleva otsuse, eelkõige artikli 6 lõike 4 ja rescEU vahendite tulemuslikkuse, kulutõhususe ja jätkuva rakendamise kohta. Kõnealusele teatisele lisatakse vajaduse korral ettepanekud käesoleva otsuse muutmiseks.“

20) Artikkel 35 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 35

Üleminekusätted

Kuni 1. jaanuarini 2025 võib anda liidu rahalist toetust, et katta 75 % kuludest, mis on vajalikud kiire juurdepääsu tagamiseks riiklikele vahenditele, mis vastavad kooskõlas artikli 12 lõikega 2 kindlaks määratud vahenditele. Sel eesmärgil võib komisjon anda liikmesriikidele otsetoetusi ilma konkursikutseta.

Esimeses lõigus osutatud vahendid nimetatakse rescEU vahenditeks kuni kõnealuse üleminekuperioodi lõpuni.

Erandina artikli 12 lõikest 6 teeb otsuse esimeses lõigus osutatud vahendite kasutuselevõtmise kohta see liikmesriik, kes tegi need vahendid kättesaadavaks rescEU vahenditena. Kui riigisisised hädaolukorrad, vääramatu jõud või erandjuhtudel muud tõsised põhjused takistavad liikmesriigil neid vahendeid konkreetse õnnetuse korral kättesaadavaks tegemast, teatab asjaomane liikmesriik sellest võimalikult kiiresti komisjonile, osutades käesolevale artiklile.“

21) Artikkel 38 jäetakse välja.

22) Kõik otsuse tekstis olevad viited Euroopa hädaolukordadele reageerimise suutlikkusele ja vabatahtlikkuse alusel eraldatud reageerimisvahenditele asendatakse viidetega Euroopa elanikkonnakaitse ühisressursile.

23) Lisatakse käesoleva otsuse lisas esitatud Ia lisa.

Artikkel 2

Käesolev otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Otsuse nr 1313/2013/EL artikli 28 kohane kord jääb kehtima seni, kuni see vajaduse korral asendatakse.

Strasbourg, 13. märts 2019

Euroopa Parlamendi nimel
president
A. TAJANI

Nõukogu nimel
eesistuja
G. CIAMBA

LISA

„IA LISA

**KULUDE KATEGOORIAD, MIS VÕIVAD OLLA RAHASTAMISKÕLBLIKUD HINNANGULISTE KOGUKULUDE
ARVUTAMISEKS VASTAVALT ARTIKLI 21 LÕIKELE 3**

1. Seadmete kulud
 2. Hoolduskulud, sealhulgas parandamiskulud
 3. Kindlustuskulud
 4. Koolituskulud
 5. Ladustamiskulud
 6. Registreerimis- ja sertifitseerimiskulud
 7. Tarbekaupade kulud
 8. RescEU vahendite kättesaadavuse ja kasutatavuse tagamiseks vajaliku personalikulud.“
-

ISSN 1977-0650 (elektroniline väljaanne)
ISSN 1725-5082 (paberväljaanne)

Euroopa Liidu Väljaannete Talitus
2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

ET